

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea noiembrie 2022 – martie 2023**

Comisia de evaluare pentru Secția contencios administrativ și fiscal

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 19 alin. (7) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcția de judecător la ÎCCJ, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 960/2021, în urma evaluării actelor întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia:

CANDIDAT: COD 1005

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești transmise, conform art. 16 alin. 7 din Regulament, de către curțile de apel ;
- 10 lucrări întocmite de candidat sau care privesc activitatea acestuia, atașate cererii de înscriere, conform art. 6 alin. (6)-(7) din Regulament
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare - *nu este cazul*
- sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare - *nu este cazul*

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: *nu este cazul*
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: *nu este cazul*
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: *nu este cazul*

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, ce se referă la criteriile de evaluare: *nu este cazul*

b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 18 alin. (3) din Regulament: *nu este cazul*

c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: *nu este cazul*

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitate de analiză și sinteză

Punctaj acordat – 8 puncte

Motivare: Hotărârile selectate, dar și cele atașate de candidat relevă, ca regulă generală, deficiențe în privința capacității de analiză și sinteză, remarcându-se o disproporție vădită între caracterul amplu al prezentării susținerilor părților și caracterul succint al motivării propriu-zise (spre exemplu, la hotărârea 1 depusă de candidat, 39 din cele 49 de pagini ale hotărârii sunt susțineri ale părților; la hotărârea 1 selectată de comisie, din cele 27 pagini ale hotărârii motivarea are doar două pagini și jumătate; la hotărârea 4 selectată de comisie, prezentarea cererilor se face pe aproximativ 70 de pagini din cele 92 ale hotărârii, la hotărârea 14 din cele 16 pagini 12 sunt reprezentate de susținerile părților, la hotărârea 30 selectată de comisie susținerile părților au 38 de pagini din cele 41 ale hotărârii; la hotărârea 20 susținerile părților au 29 de pagini, iar motivarea doar 3; la hotărârea 22 motivele contestației în anulare sunt expuse pe 13 pagini, iar motivarea pe doar jumătate de pagină etc.).

Preluarea necritică a susținerilor părților este, de asemenea, evidentă în cazul hotărârilor 19, 25 selectate de comisie. Aceeași problemă poate fi sesizată în cazul hotărârii 29 selectate de comisie, în care după expunerea pe larg a susținerilor părților, considerentele reiau pe larg criticile petentei, deja evidențiate anterior, care sunt desființate succint.

În puține cazuri, candidatul procedează la o sumarizare a argumentelor părților și apoi la analiza concentrată a acestora (ex. hotărârea nr. 2).

De asemenea, în unele hotărâri, se remarcă un dezechilibru în modul de prezentare a argumentelor părților, prin redarea integrală, necritică a argumentelor unei părți, în vreme ce pentru cealaltă parte este doar menționată poziția procesuală a acesteia (exemplu: la hotărârea 20, 27 din cele 32 de pagini ale hotărârii reprezintă motivele de recurs, redată integral, inclusiv prin copierea unor tabele de pontaj și tabele ale unor proceduri operaționale, poziția părților fiind în schimb doar menționată: "*Prin întâmpinare, intimatul reclamant a solicitat respingerea recursului ca nefondat. Prin întâmpinare, intimatul pârât P2 a solicitat admiterea recursului.*"

În mod similar, la hotărârea 21, motivele de recurs sunt redactate pe mai bine de 7 pagini, în vreme ce poziția părților este doar menționată: *"Prin întâmpinare, intimații părții au solicitat respingerea recursului ca nefondat, cu consecința menținerii hotărârii recurate ca temeinică și legală, cu obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată."*

La hotărârea 22, motivele contestației în anulare sunt expuse pe 13 pagini, în vreme ce poziția intimatului nu este nici măcar precizată.

Or, conform Regulamentului de evaluare a activității profesionale a judecătorilor, expunerea poziției părții față de acțiune ar trebui prezentată rezumativ, în ceea ce privește elementele de fapt esențiale și cu semnificație juridică, pentru a se respecta principiul egalității armelor, componentă esențială a dreptului la apărare, ca premisă a respectării principiului contradictorialității.

Susținerile părților sunt preluate necenzurat, incluzând o multitudine de detalii nesintetizate (reproducerea *in extenso* a tuturor textelor de lege citate de părți, reproducerea cuprinsului unor documente din dosar, cum fi răspunsuri la solicitări, formulare, prevederi din caietul de sarcini sau documentația de atribuire în cazul hotărârii 1 selectate de comisie, paragrafe întregi din fișa tehnică în cazul hotărârii 29 selectate de comisie, tabele de pontaj în hotărârea 20 selectată de comisie).

Se remarcă preluarea în considerentele hotărârii a unor pasaje integrale din acte normative, deși acestea sunt aplicabile numai sub anumite aspecte punctuale (spre exemplu, hotărârea 5 selectată de comisie reproduce integral tabelele cuprinzând grilele de calcul al impozitului pe imobile, textele de lege ocupând 4 pagini spre deosebire de cele 2 pagini care reprezintă aplicarea de către instanță a acestor texte de lege în cauză), situație care se regăsește și în cazul hotărârii 6 depuse de candidat.

În litigiile fără un grad de complexitate ridicat, candidatul sintetizează bine problemele juridice și le abordează secvențial.

b) Coerență în exprimare

Punctaj acordat – 9 puncte

Motivare:

În unele hotărâri, candidatul relevă o bună cunoaștere a dispozițiilor procedurale, pe care le aplică consecvent și convingător (ex. hotărârile nr. 9, 12, 19, 27).

Coerența exprimării este însă afectată, în opinia Comisiei de evaluare, de preluarea excesivă a argumentației părților, dublată de reluarea sintetică a acestor argumente cu ocazia motivării

propriu-zise (ex. hotărârea nr. 4, cu începere de la p. 70; hotărârea nr. 1 din selecția candidatului), ceea ce face aproape imposibil de lecturat o hotărâre judecătorească-fluviu.

Hotărârile sunt în general redactate într-un stil neîngrijit, putând fi sesizate în mod regulat dezacorduri și erori gramaticale. (spre exemplu: *"Un alt argument ce vizează inadmisibilitatea acțiunii din perspectiva contenciosului administrativ este reprezentată de noțiunea de act administrativ astfel cum este definită de art.2 alin.1 lit.c din Legea nr.554/2004 (...)"*.- p.7, hotărârea 3 selectată de comisie; *"situație în care reclamanta devine vătămată în drepturile sale subiective prin aceea că i s-a impus la plată sume de bani a căror existență nu poate fi justificată"*.- fila 10, hotărârea 5 selectată de comisie; *"Reclamantul invocă existența unei vătămări cauzată de suspendarea activității de judecată urmare a celor două decrete prezidențiale prin care a fost declarată iar, apoi, prelungită starea de urgență"*.- fila 40, hotărârea 30 selectată de comisie; *"Raportând situația de fapt la dispoziția legală prezentată rezultă faptul că însăși părțile implicate în contractele de împrumut, Romreal LTD și SC Westhouse Group SRL nu și-au respectat obligațiile asumate"*.- fila 45 hotărârea 1 depusă de candidat)

Erorile de exprimare sunt, de asemenea, numeroase. (spre exemplu: *"O astfel de concluzie a fost dedusă de organul de inspecție fiscală din analiza fiecărei operațiuni taxabile prezentate mai sus, sub forma de livrări de bunuri sau prestări servicii, în final considerându-se că nu au deductibilitate fiscală sau greșit au fost greșit deduse de către societatea reclamantă"*.- p.89, hotărârea 4 selectată de comisie; *"Concluzia organului de control a fost în sensul nepropunerii spre aprobare efectuarea unei inspecții fiscale"*.- pag.41, hotărârea 1 depusă de candidat.

Greșelile de punctuație sunt și ele frecvente, cum ar fi virgula între subiect și predicat (*"Rezultă din cele prezentate mai sus, faptul că reclamanta are deschise trei cărți funciare aferente terenurilor deținute cu titlu de proprietar"*.- fila 10, hotărârea 5 selectată de comisie; *"Critica nr.14, se referă la cerința tehnică privind concentratorul de date (...)"*.- fila 14, hotărârea 2 depusă de candidat)

Fraza este adeseori greoaie și lipsită de coerență, iar logica raționamentului juridic este dificil de urmărit.

Cităm, cu titlu de exemplu, următoarele fraze din hotărârea 1 depusă de candidat: *"în condițiile în care aceste obligații corelative asumate nu au fost executate, rezultă faptul că acestea nu au fost fondate pe o cauză licită, situație în care ar fi devenit aplicabile dispozițiile art. 1237 C.civ care reglementează fraudă la lege astfel, cauza este ilicită și atunci când contractul este doar mijlocul pentru a eluda aplicarea unei norme legale imperative."*- fila 45

"Faptul că părțile, Romreal LTD și SC Westhouse Group SRL, nu au urmărit rambursarea împrumuturilor convenite este reprezentată, pe de o parte, de nereglementarea contractuală a sancțiunilor sau a garanțiilor pentru neexecutare, neaplicarea sancțiunii pentru

nerealizarea acestui obiectiv, iar, pe de altă parte, de atitudinea lor ulterioară în sensul că suma de bani a avut ca destinație finanțarea sub forma unor împrumuturi acordate de reclamantă, în calitate de împrumutător, către societățile afiliate în care aceasta are numai participații majoritare”. - fila 45

”În aceste condiții, se observă faptul că toată această suită de împrumuturi ce a debutat cu contractul guvernat de legea engleză, urmat apoi de cele românești cu societățile afiliate, nefiind executate, garantate, nu au un scop economic, situație premisă care permite organului de inspecție fiscală să nu le ia în considerație. În final neluarea lor în considerație duce în mod direct la reîncadrare în forma unei tranzacții/activități pentru a reflecta conținutul economic al tranzacției/activității”. - fila 46

c) Argumentație din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat – 9 puncte

Motivare: În unele situații, candidatul redactează argumentația proprie cu respectarea exigențelor de claritate și logică și cu valorizarea, în argumentare, atât a elementelor relevante ale stării de fapt, cât și a legislației incidente, interpretate prin filtrul magistratului (ex. hotărârile nr. 5, 14, 21). Există referiri la probele administrate de instanță (ex. hotărârea nr. 4).

Cu toate acestea, claritatea hotărârii are uneori de suferit din cauza reproducerii extensive a unor texte de lege, aplicabile numai parțial în cauză, a căror interpretare și aplicare în cauză este insuficient explicată. Exemple elocvente în acest sens sunt hotărârile 4, 6, 14 și 30 selectate de comisie și hotărârea 1 depusă de candidat.

Argumentația candidatului reproduce uneori argumentele uneia dintre părți, preluând inclusiv exprimarea acesteia, fiind greu de identificat care sunt considerentele proprii ale instanței. Elocventă este motivarea excepției prescripției de la pagina 41 din hotărârea 1 depusă de candidat în care se reproduce calculul aritmetic făcut de organul fiscal.

În alte situații, considerentele sunt contradictorii. De exemplu, la hotărârea 3 depusă de candidat, deși s-a menținut soluția de suspendare a actului administrativ, se reține că nu este îndeplinită condiția prejudiciului: *”Suspendarea executării este însă o măsură de excepție, care se justifică numai dacă actul administrativ conține dispoziții a căror îndeplinire i-ar aduce reclamantului un prejudiciu greu sau imposibil de înlăturat în ipoteza anulării actului.*

Această condiție nu este îndeplinită în cauză întrucât din înscrisurile depuse la dosarul de fond intimatul reclamant a dovedit faptul că este persoana vizată de un număr de șapte modificări ale raportului de muncă prin folosirea de către recurenta pârâtă a tuturor instituțiilor juridice reglementate de Codul administrativ, respectiv mutare, detașare precum și promovare temporară pe funcții vacante sau temporar vacante în diferite instituții.”

Tot astfel, în cazul hotărârii nr. 13 selectate de comisie considerentele deciziei sunt în sensul neîncadrării motivelor de recurs în dispozițiile art. 488 alin.1 Cod procedură civilă, în vreme ce în dispozitiv recursul este respins ca nefondat, iar nu anulat.

Raționamentul care a condus la admiterea recursului în cazul hotărârii nr. 6 depuse de candidat este greu inteligibil.

Soluțiile de casare cu trimitere nu sunt însoțite de dezlegări în drept sau de explicații și îndrumări clare cu privire la obligațiile ce revin instanței de fond după casare (hotărârile nr. 9 și 15 selectate de comisie), motivarea fiind aceeași (tip *copy-paste*), fără o particularizare a aspectelor concrete imputate sentinței de fond. Astfel, motivarea celor două hotărâri este una aproape identică, generică, fără a se evidenția în concret carențele sentinței de fond care trebuie remediate după casarea cu trimitere:

"Potrivit principiului disponibilității, reclamantul este cel care stabilește cadrul procesual, inclusiv sub aspectul probelor, însă acest principiu trebuie interpretat prin corelație cu alte principii care guvernează procesul civil, respectiv dreptul la apărare și rolul activ al instanței.

Judecătorii sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe direct cele constatate și dovezile care au determinat această convingere. În speță, hotărârea criticată cuprinde și o analiză a mijloacelor de probă administrate nelegal, deși motivarea trebuia să se sprijine pe dovezile din dosar, iar pronunțarea să poarte asupra tuturor mijloacelor care stau la baza pretențiilor ridicate de părți.

Hotărârea judecătorească trebuie să se întemeieze pe probele legal administrate și să cuprindă o analiză a acestora, pentru a asigura cunoașterea temeiurilor argumentelor reținute de instanță și, astfel, exercitarea controlului judiciar.

În lipsa îndeplinirii acestor condiții, situația se încadrează într-un cadru mai larg de nelegalitate, privitor la nesoluționarea fondului cauzei, motiv de casare prevăzut de dispozițiile art.498 alin.2 C. pr. civ., cu luarea în considerare și a dispozițiilor imperative ale art.425 alin.1 lit.b C. pr. civ.." (hotărârea nr. 9)

"Potrivit art.14 alin.1 C.pr.civ., judecătorul nu poate hotărî asupra unei cereri decât după citarea sau înfățișarea părților, afară numai dacă legea dispune altfel.

Potrivit principiului disponibilității, reclamantul este cel care stabilește cadrul procesual, inclusiv sub aspectul probelor, însă acest principiu trebuie interpretat prin corelație cu alte principii care guvernează procesul civil, respectiv dreptul la apărare și rolul activ al instanței.

Judecătorii sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe direct cele constatate și dovezile care au determinat această convingere. În speță, hotărârea criticată cuprinde doar o analiză a pretențiilor din perspectiva excepției prescrierii acestora, deși motivarea trebuia să se sprijine pe dovezile din dosar, iar pronunțarea să poarte asupra tuturor mijloacelor care stau la baza pretențiilor invocate.

Hotărârea judecătorească trebuie să se întemeieze pe probele legal administrate și să cuprindă o analiză a acestora, pentru a asigura cunoașterea temeiurilor argumentelor reținute de instanță și, astfel, exercitarea controlului judiciar.

În lipsa îndeplinirii acestor condiții, situația se încadrează într-un cadru mai larg de nelegalitate, privitor la nesoluționarea fondului cauzei, motiv de casare prevăzut de dispozițiile art.498 alin.2 C. proc. civ., cu luarea în considerare și a dispozițiilor imperative ale art.425 alin.1 lit.b) C. proc. Civ..” (hotărârea nr. 19)

În cazul hotărârilor pronunțate în primă instanță, dispozitivul nu cuprinde mențiunea prevăzută de dispozițiile art. 425 alin. 3, teza finală, respectiv instanța unde se depune calea de atac. (spre exemplu, hotărârile nr. 1, 2, 3, 4, 5, 28, 30 selectate de comisie)

Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale, ca și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului sunt insuficient valorificate, referirile la aceasta fiind aproape inexistente.

d) Verificarea respectării termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor

Punctaj acordat – 4 puncte

Motivare: În urma verificării informațiilor disponibile, Comisia de evaluare reține că acest candidat, chiar în condițiile unui număr mare de cauze la care a participat, a înregistrat constant întârzieri atât în activitatea de soluționare a cauzelor (există frecvent situații în care s-a depășit un termen de 2 ani pentru soluționarea unor dosare), cât mai ales în cea de motivare în termen a hotărârilor. Judecătorul a înregistrat întârzieri semnificative (peste 100 de zile) la redactarea hotărârilor judecătorești (89 de hotărâri neredactate în termen în 2020, 154 în 2021 și 118 în 2022). Din referatul Curții de Apel de proveniență rezultă însă că acest candidat a avut și anumite activități de natură administrativă (a ocupat, prin delegație, funcția de președinte a secțiilor a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, respectiv penală și pentru minori; a fost desemnat înlocuitor temporar al președintelui de secție; a fost desemnat cu judecător cu atribuții de repartizare aleatorie a cauzelor; a răspuns de organizarea activității de formare profesională continuă a judecătorilor etc., iar din 5.01.2021 este vicepreședinte).

V. Punctaj total – 30 puncte

Data: 3.03.2023

Comisia de evaluare pentru Secția contencios administrativ și fiscal
